

בעזה"ש"ת

דברי תורה

מאת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שנאמרו

בדרשת פרקי אבות

* * *

בסעודת רעוא דרעוין

פרשת שלח

שנת תש"ע לפ"ק

יוצא לאור ע"י

מכון מעדני מלך וויען

גליון תר"ז

להשיג אצל
מכון מעדני מלך וויען

185 Wilson St.
Brooklyn N.Y. 11211
718.388.1751.#117

דברי תורה

פרקי אבות פרישת שלח תשי"ע לפ"ק

בעיר מאנסי יצ"ו

ו**נראה** לשלז הדברים לפרשתנו, פרשת המרגלים, שאמר ה' למשה, שלח לך אנשים ויתורו את ארץ כנען וגו', איש אחד איש אחד למטה אבותיו תשלחו (יג-ב). ויש להבין הלשון 'איש אחד' ככפילה. – וישלח אותם משה לתור את ארץ כנען וגו' (יג-ז). וכתב בצעל הטורים, וישלח אותם משה קופי תיבות חמ"ה, שאמר להם הכניסו חמה לעיר, שלעולם יכנס אדם בך טוב (תענית י: ע"ב. – ויהושע בן נון וכלב בן יפונה מן התרים את הארץ קרעו בגדיהם, ויאמרו וגו', אם חפץ בנו ה' והביא אותנו אל הארץ וגו' (יד-ו). ויש להבין למה אמרו בלשון ספק 'אם' חפץ בנו ה', הלא הקב"ה הצטייחם והבטיחם אתכם אל הארץ. (ועיין באור החיים הק').

דוד המלך אומר, אז אמרתי הנה באתי, במגלת ספר כתוב עלי, לעשות רצונך אלקי חפצתי (תהלים

במשנה (אבות ג-ז) רבי אלעזר איש ברתמא אומר, תן לו משלו, שאתה ושליך שלו. וכן דוד הוא אומר (דברי הימים א כט-יד) כי ממך הכל ומיידך נתנו לך. רבי שמעון אומר, המהלך בדרך ושונה ומפסיק ממשנתו ואומר, מה נאה אילן זה ומה נאה ניר זה, מעלה עליו הכתוב כאלו מתחייב בנפשו ע"כ. – ובתפארת ישראל כתב, תן לו משלו, נראה ללאו בצדקה לצד מיירי, אלא הכי קאמר, אם חנך ה' שום מעלה או כת, בעושר, גבורה, חכמה, זכרון, קול נעים, וכדומה, הקריבנהו לה' להשתמש בו בקודש ע"כ. – אמנם עדיין יש להבין סמיכות שני מימרות אלו, ומהו הקשר שביניהם. וגם להבין הלא גם ביושב צביתו ומפסיק ממשנתו יש איסור, ולמה אמר המהלך בדרך ושונה. גם מה שאמר שמעלה עליו הכתוב כאלו מתחייב בנפשו, לא ביאר התנא חיזהו הכתוב המעלה עליו זאת.

ואיתא בגמרא (צא מציעא פה.) שמואל ירחינאה [הוא שמואל בר אבא חזירו של רב] אסייה דרבי וכו', הוה קא מצטער רבי למסמכיה [טרח ומתעסק לסמוכי, לפי שחכם צקי היה כל כך], ולא הוה מסתייעא מילתא [שהיתה השעה נטרפת, או לא היו חכמים נאספים], אמר לו לא ליצטער מר, לדידי חזיא לי סיפרא דאדם הראשון [שהראהו הקב"ה דור דור וסופריו, דור דור ודורשיו, דור דור ותכמיו], וכתיב ציה שמואל ירחינאי חכים יתקרי, רבי לא יתקרי, ואסו דרבי על ידו תהא ע"כ. הרי לנו כי עוד מימי אדם הראשון נקצב לכל אדם תפקידו בעולם. ושמואל בגדל חכמתו, לא אסתיע ליה לרבינו הקדוש למסמכיה, כי קן נגזר עליו חכים יתקרי רבי לא יתקרי.

ועבודת האדם הוא לקיים תמים תהיה עם ה' אלקיך (דברים יח-ג), וברשי' התהלך עמו בתמימות, ותצפה לו, ולא תחקור אחר העמידות, אלא כל מה שיצוא עליך קבל בתמימות, ואז תהיה עמו ולחלקו ע"כ. והיינו שיש לו להתרצות בתמימות במה שנגזר עליו מן השמים, ולהיות מרצה בכל מה שה' מציא עליו. יש הרבה אנשים שמתאוננים ומתעצבים על מצבם, ואין להם מנוחת הנפש כי רוצים

(מ-ח). ויש לומר הכוונה, הנה כל אדם יש לו תפקיד מיוחד אשר עבורו נצרא בעולם, ולפעמים יש לו תפקידים שונים אשר משתנים מזמן לזמן, והקב"ה צורא אותו עם הכשרונות והמכשירים הנרכיים לתפקידו. יש שתכלית עבודתו הוא בתורה, על כן הוא נצרא חכם, וה' מומין לו פרנסתו שיוכל להשתלם בחכמתו. ויש שתפקידו הוא בגמילת חסדים, על כן הוא נצרא עשיר ובעל חסד וכו'. וכל זה הוא צמשקל א-ל דיעות לפי ערך נשמתו וגלגוליו הקודמים, אשר אין לנו השגה בהם. ועל זה אמרו חז"ל (גדה טז:) מלאך הממונה על הריון לילה שמו, ונוטל טפה ומעמידה לפני הקב"ה ואומר לפניו, רצונו של עולם טפה זו מה תהא עליה, גזור או חלש, חכם או טפש, עשיר או עני, ורק רשע או נדיק לא קאמר, והיינו כי יש צבירתו לבחור איך להשתמש בהכשרונות שניתנו לו. וכמו כן הכריזו כבר מתחלה על זיווג ודירתו ופרנסתו, וכמאמרס (סוטה ג.) ארבעים יום קודם יצירת הולד, בת קול יוצאת ואומרת, בת פלוני לפלוני, בית פלוני לפלוני, שדה פלוני לפלוני ע"כ. הרי לנו כי מאורעותיו של אדם בכלליותו הם נגזרים עליו עוד קודם שצא לעולם.

אחים יחלק נחלה (משלי ז-ג), עבד משכיל זה אליעזר, ומה השכלתו, אמר כבר קללתו של אותו האיש צידו, שמא יבוא כושי אחד או צרצר אחד וישתעבד צי, מוטב לי להשתעבד צבית הזה (צבית אברהם אבינו) ולא צבית אחר, ע"כ. ומתמה הרה"ק רצי שמחה בונס מפרשיסחא ז"ל (קול שמחה, פרשת חיי), וכי צשביל זה יתארוהו בתואר 'משכיל', הרי אפילו שוטה גמור, אם תשאל ממנו אם רוצה להיות עבד תחת איש נדיק ורחמני או תחת איש רשע ואכזרי, הרי צוודאי יענה כי רוצה להיות תחת הנדיק הרחמני ולא תחת האכזר.

אך הכוונה הוא, כי אליעזר עבד אברהם הכיר כי ה'עבדות' הוא תיקונו, ואי אפשר שיקבל את תיקונו אם לא על ידי שיקבל עליו את העבדות, והנה סדר העולם הוא, כי אם נגזרה עליהם איזה גזירה, אז חושבים ענות ותחבולות איך לצרות מהגזירה, וכך עשו שארי בני חס אשר נגזרה גם עליהם עבדות עבד, וחשבו כולם כי כבר ינאלו איזה תחבולה כדי להינצל מהגזירה, אבל אליעזר עבד משכיל היה, והצין כי תיקונו אינו אלא אם יעבד עבדות עבד ויבטל את עצמו תחת אברהם אבינו, כי אין תיקונו אלא הציטול, ולא חשב שום

להיות צמצם של חצירם, ולכן אין להם סיפוק צחיייהם. אמרו חז"ל (אבות ד-ה) איזהו עשיר השמח בחלקו, והיינו להיות מרוצה בחלקו שהנחיל לו ה'. וזהו לא רק צעניי גשמיים, אלא גם כאשר כוונתו לשמים, יהיו כל העבודות שוות לפניו כרצון ה'. והרה"ק צעל ארזה ישראל מאפטא ז"ל אמר פעם, אדם צריך להיות כמו כלי, שכל מה שירצה הבעל הצית לשפוך צו, יקבל, הן יין או חומץ. פירוש לצטל כל הרגומות הגשמיות, ואפילו צעבודת ה' לא יבחר צעבודת זו דייקא, אלא כל העבודות יהא שוה לפניו כרצון השם. וסיים, ראו כי אמרתי לכם נקודת אמת (עשר אורות מערכת ז' אות מה).

יבפר על הרה"ק הצית אברהם מסלונים ז"ל, שפעם אחת אחר עריכת השלחן צצבת אמר, אנו מבקשים (צומר י-ה אכסוף) פתח להם נועם ורצון לפתוח שערי רצונך, יש המבקשים לפתוח שערי תורה ותפלה, או שערי מעשים טובים, אבל צקשת לפתוח שערי רצונך, וועלן וואס דער אייבערשטער וויל, זו מדריגה אחרת לגמרי, דאס איז גאר עפעס אנדערש, והוא רוס כל המעלות.

איתא צמדרש (צ"ר ס-ג) עבד משכיל ימשול צצן מביש, וצתוך

והנה דוד המלך עזרו עליו תקופות
שונות בחייו, היו זמנים שעמד
ברום המעלות, מלך ישראל, והיו
זמנים שהורך להסתובב ביערות
ומערות, מתחלה נסבב לו זאת על ידי
שול המלך, ואחר כך בצרחו מפני
אבשלום בנו שרצה להורגו, ומגודל
נדקתו קיבל הכל באהבה, אם זהו
רצונו ית"ש, הנני מקבל זאת באהבה
לעשות רצונו בלבב שלם.

וזדו שאמר, אז אמרתי, מעולם
אמרתי, הנה באתי, מאותו רגע
שבאתי לזה העולם, מגילת ספר כתוב
עלי, מאז כבר כתוב עלי כל
המאורעות שאריכין לעבור עלי, וגלמי
ראו עיניך, ועל ספרך כולם יכתבון
(תהלים קלט-טו), וברש"י זהרתי ותבנית
זרתי, בטרם הולדי ובטרם בואי
לעולם ראו עיניך, וימים יורו ולא
אחד בזה, כל מעשה האדם
ותכליתיהם גלויים לפניך כאילו יורו
כבר, אף על פי שלא היה אחד
מכולם בעולם ע"ש. ומהו בקשתי
אליך, לעשות רצונך אלקי חפצתי,
שאחפון לעשות רצונך, ולבטל רצוני
מפני רצונך, שארצה באמת מה שאתה
רוצה.

יפופר על הרצ החסיד רבי יצחק
מתחיה לוריא ז"ל מחכמי

תחבולות ועזות איך לזרות מהגזירה,
וזהו השכלתו ע"כ.

ולבן אמרו במדרש שם, שאמר לבן
לאליעזר, בוא צרוך ה' למה
תעמוד בחוץ (בראשית כד-לא), על ידי
שרת אותו נדיק באמונה יא מכלל
ארור לכלל צרוך. והיינו כי כנען
נתקבל להיות עבד, וזהו תיקונו על
נפשו, ואליעזר בהיות שביצע תפקידו
באמונה לאדונו עד סופו, באמת בא
לתיקונו ונעשה צרוך, ולא עוד אלא
בסופו זכה גם ליכנס חי בגן עדן
(ילקוט בראשית קט).

ובבזו כן מצינו במדרש (שהש"ר א-א)
על יוסף הנדיק, על ידי
ששימש יוסף את רבו כהוגן יא
לחירות ע"כ. ושאל הרה"ק מפילץ ז"ל
לגיבס בעל השפת אמת ז"ל, וכי לא
היה לו ליוסף הנדיק שום זכות אחרת
רק מה ששימש לפוטטר כראוי,
ושימוש זה, מורה גדולה היא כל כך.
והשיב לו שהכוונה שקיבל עליו העבדות
באהבה, בראותו שזה עכשיו רצון
שמים, שהוא יהיה עבד לפוטטר, עשה
את המוטל עליו באמונה. כי זאת היא
עבודת האדם, ברגע שיתברר לו מהו
רצון העליון, להתמלא ברצון ותשוקה
לעשות חפץ קונו, ובכל כוחותיו יפעל
שיתמלא רצונו ית"ש בתכלית השלימות.

עכשיו את רצונו ית', כלום יכולתי לה להיות מאושר.

וסיפר לי הרה"ח מו"ה משה מיללער ז"ל, שהיה לומד בצחרותו בצחרותא עם דודי הגה"צ בעל ויגד משה זצ"ל, ואשתו הייתה חולנית, ומוטלת במטה, והוא הורכך לשמש אותה באמצע הלימוד להביא לה חמין. ואמר לו פעם שלא יתבטל, והוא יגיש לה החמין. והשיב לו, זהו המלצה שנתנו עבורי מן השמים, ומלצה זו יותר מצשלוחו.

חז"ל (שבת פח:) אמרו, הנעלבים ואינם עולבים, שומעים חרפתם ואינם משיבים, עושים מאהבה ושמים ציסורין, עליהם הכתוב אומר (שופטים ה-לא) ואוהביו כלאת השמש בצבורתו ע"כ. ופירשו הראשונים (מוס' הרא"ש שם, ומאירי גיטין לו:) דאיתא בגמרא (חולין ס.) רבי שמעון בן פיזי רמי, כתיב (בראשית א-טו) ויעש אלקים את שני המאורות הגדולים, וכתיב את המאור הגדול ואת המאור הקטן, אמרה ירח לפני הקב"ה, רצונו של עולם אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד, אמר לה לבי ומעטי את עצמך ע"כ. הרי לנו כי השמש שלא השיבה על טענת הירח, נשארה בגולה, והלונה הוקטן. בדומה לכך,

טבריה, שחלתה זוגתו חולי אנוש וזקק ימים רבים לעמוד ולשרתה ולסעוד חוליה ללא הפוגה ציוס וצלילה. באותה עת נצטר ממנו ללמוד תורה, תשוקת נפשו, והיה מנוע מלנאת אפילו לתפלה אחת צניבור. באחת, הוטלה עליו, בכל כ"ד שעות היממה, עבודה משונה שלא הסכין לה מימיו. באחד מאותם ימים נכנס וצא אללו ידידו אדמו"ר בעל נתיבות שלום מסלונים זי"ע, ומלאו עוסק במלאכות משק הצית, ושרוי בהתרוממות הרוח, כשפניו זורחות כשמש צהריים. אחר כך סיפר הרבי, הכרתי את רבי יצחק מתתיהו מקדמת דנא, ראיתי במשך השנים בהרבה זמנים ומצבים של התעלות נפלאה, כי גדול היה האיש ומאד נעלה, אך צשיאו ממש ראיתי באותו זיקור שערכתי צמעונו, והוא מטופל באשתו וצמלכת הצית. ראיתי לפני דוגמא חיה של האדם המאושר עלי אדמות, עובד ה', המקיים את רצון ה' צשמחה גדולה וצרצון גמור. ועוד סיפר, כעבור זמן רב הזכרתי לרבי יצחק מתתיהו את המאורע, והגיד לי כמתנצל, כשאני עוסק בתורה ובעבודה, אף פעם אינני יודע האם עושה אני באמת את רצון ה' ויטבו מעשי בעיניו אם לא, אבל צתפקיד שהוטל אז עלי לא היה מקום לפסיקות, והיה צרור לי שהנני ממלא

פני משה כפני חמה, פני יהושע כפני לבנה. וכתב צספר רוח החיים (להגרי"ח מוולוז'ין) ריש אבות, כי יהושע אמר למשה אללד ומידד מתנבאים צמחנה (צמדבר יא-כז), כאלו אינם זריכים אצילות משה רבינו, רק דומים לו ויתנבאו צפני עצמם, ויהושע סבר אי אפשר לשני מלכים משמשים בכתר אחד כקטרוג הלבנה, לכן פני יהושע כפני לבנה, ומשה שתק כמו החמה שלא אמרה אי אפשר לשני מלכים בכתר אחד, ולכן אמרו פני משה כפני חמה, שלא הקפיד ואמר מי יתן כל עם ה' נביאים, שיתן ה' בצעמו את רוחו עליהם ולא ינטרכו לי ע"כ.

והגה המפרשים כתבו צטעם שהמרגלים הוציאו דבת הארץ, כי חששו לירידה נוראה צכניסתם לארץ, צמדבר לא היה להם שום מניעות וטי"רדות מעצודת ה', כי הוריד ה' להם לחם מן השמים, וצאר וענק, ולא הוצרכו לצטל אפילו שעה קלה לחיי שעה, וגם היה לחם אצירים שנבלע צאצרים, ולומדים תורה כל היום כולו מפי משה רבינו שקבל התורה מסיני. וצכניסתם לארץ יופסק כל זה, ויתצטלו מהתורה צשצע שכצשו וצשצע שחלקו, ושוב ינטרכו לצטל הזמן על עצודת האדמה, צוריעה וצרישה וכו', וגם ידעו מנצודת אללד

אלו הנעלצים ואינם משיצים על עלצונם, יהיו כלאת השמש צגצורתו, היינו הם לא ייזקו מחמת שתיקתם, ואילו המעליצים יושפלו מחמתה ע"כ.

ובבזו כן העושים מאהבה ושמחים ציסורין, הכתוב אומר עליהם ואוהביו כלאת השמש צגצורתו, כי אמרו חז"ל שם שכאשר אמר ה' להלבנה לכי ומעטי את עצמך, אמרה לפניו הואיל ואמרתי לפניך דבר הגון אמעט את עצמי וכו'. ומכל מקום ה' לא השיב גצירתו, והלבנה הומעט. והיינו מטעם כי צאמת לא אמרה דבר הגון, הרי ה' צרא אותם שזה צגודלם, וגם ה' צחכמתו יודע שאי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד, ואף על פי כן רצונו צכך שיהיה שני מאורות גדולות, ומה איכפת לך, אם ה' צוה, יש לצטל הרצון נגד רצון ה', ושפיר נענשה. — לא כן השמש גם היא היתה יכולה לצאת צטענה זו של הלבנה, ולהתרעם על ה', ומכל מקום שתקה וקיבלה היסורים צאהבה, אם זה רצונך, לעשות רצונך אלקי חפצתי. ולכן העושים מאהבה ושמחים ציסורין, המה דומים צמדתם להשמש, ועליהם כתוב ואוהביו כלאת השמש צגצורתו.

ואיתא צגמרא (צבא צתרא עה.) דוקנים צצדור היו אומרים

מפז, כי המרגלים היו אנשים גדולים
 זר היה להם לעוזב את המדבר,
 מקום בו חיו כמלאכי מעלה, אכלו את
 המן לחם מן השמים, שמו מצארה של
 מרים, והיו מוקפים בענני כבוד,
 ולעבור אל ארץ אשר ינטרכו לאחרה
 ולזרעה ולעסוק בה בעיני חולין
 ארניים. דומה היה עליהם הדבר
 כאילו מורידים נשמה ממרומי
 העולמות הרוחניים אל העולם השפל.
 זרם, עוזב ה' האמיתי אל לו
 להתחכם יתר על המדה, אפילו כאשר
 הדברים נוגעים לעבודת ה' גופא,
 אלא עליו ללכת בעקבות רצון השם
 יתברך, בדומה לעיור ההולך בעקבות
 הפקת, אחרי ה' אלקיכם תלכו. היינו
 ידעתם את תנואתי, אף כי כוונתכם
 היתה לטובה, בכל זאת מטאחם בזה
 שסרתם מעלי, לשון הסרה, לפי הרצון
 העצמי והשכל העצמי. לפיכך נאמר,
 ועבדי כלב עקב אשר היתה רוח
 אחרת עמו (יד-כד), אף כי גם הוא
 הבין כמותם כי החיים במדבר נוחים
 יותר לעבודת השם, בכל זאת וימלא
 אחרי, ביטל את רצונו מפני רצון השם
 ע"כ.

ומיד שמה מנת ויהושע מכניס, אם
 כן לא יוכלו לקבל עוד תורה מפני
 משה כפני חמה, והארץ היא אוכלת
 יושביה, ומעלין בקודש ולא מורידין,
 והרי בכניסת הארץ יהיה להם ירידה.

אבל באמת היה בזה מטא יסודי,
 לעשות דבר נגד רצון ה', גם
 כאשר כוונתם רצויה. ואם ה' לא
 רוצה עוד בעבודה כזו, ליטב במדבר
 על התורה, אלא רוצה מכס כעת ישוב
 הארץ בעבודת האדמה, יש לקיים
 תמים תהיה עם ה' אלקיך, וללכת
 אחריו, ולבטל רצונך מפני רצונו. —
 ועל זה הוכיחם משה רבינו במשנה
 תורה, ואמר להם, ודבר הזה אינכם
 מאמינים בה' אלקיכם (דברים א-לב),
 היינו דבר הזה לבחור לעצמו דרך
 נגד רצון ה', גם אם כוונתכם רצויה,
 הרי אינכם מאמינים כי ה' הוא
 ההולך לפניכם בדרך לתור לכם מקום
 לחנותכם, אין האדם הולך בעצמו
 בעולם הזה, אלא ה' הולך לפניו,
 והוא קוצע להאדם באיזה מקום
 לחנות, ויש לבטל דעתו לרצונו של
 מקום.

ובאשר נעשו המרגלים אמר ה',
 וידעתם את תנואתי (יד-לד),
 וזרש"י שהניאחם את לבכם מאחרי,
 לשון הסרה ע"ש. ופירש בספר יקר

ובאשר נעשו המרגלים אמר ה',
 וידעתם את תנואתי (יד-לד),
 וזרש"י שהניאחם את לבכם מאחרי,
 לשון הסרה ע"ש. ופירש בספר יקר

והציא אותנו אל הארץ, וזהו עבודתנו
לצטל כל הרצונות שלנו רק לרצונו.

ובזה יתפרש מה שאמרו חז"ל
(נדריס לט.) מאי דכתיב (מצוק
ג-יא) שמש ירח עמד וזולה, מלמד
שעלו שמש וירח מרקיע לזבול, ואמרו
לפניו רצונו של עולם אם אתה עושה
דין לצן עמרם אנו מאירין, ואם לאו
אין אנו מאירין ע"כ. ונראה כי הגה
קרה יצא לחלוק על משה רבינו
בכוונה לשם שמים, כי כל העדה
כולם קדושים וצחוכים ה' (טו-ג), גם
הם רוצים לזכות בעבודה צבית ה',
ומדוע תתנשא על קהל ה'. אבל
חטאו היה כי גבולות חלק ה'
בעולמו, ויש לכל אחד לעשות מה
שהטילו עליו מן השמים, ומקרה
ועדתו אין צריכין עבודת כהני צית
ה'. והיה להם ללמוד מהשמש והירח,
שהלצנה לא היתה מרוצה בתפקידה,
אי אפשר לשני מלכים שישתמשו
בכתר אחד, והשמש ציטלה דעתה
לרצון קונה, ולכן השמש נשארה
בגודלה והלצנה הומעט אורה, וזה
בא ללמד לכל באי עולם העונש של
מי שאינו מרוצה לצטל דעתו לקונו.
ועל כן שמש וירח עמד וזולה, הם
באו לתצוב עונשם של קרה ועדתו,
לעשות דין צמה שהם חולקים על צן
עמרם.

ולקבל צאהצה, ראו מה נעשה עם
הלצנה שטענה נגד ה' אי אפשר לשני
מלכים שישתמשו בכתר אחד, וראו מה
נעשה להחמה שקבלה גזירת ה'
ונשארה בגודלה, וראהו כנאת השמש
בגבורתו, והכנסו חמה לעיר, תכנסו
עם מדתו של החמה לצלום הפה ולא
להתרעם, ואז תצליחו ולא תכשלו בעצת
המררגלים.

ולכן בתחילת שליחותם נאמר למשה,
שלח לך אנשים ויתורו את
הארץ, אבל לא כל אחד ראוי לשליחות
זה, אלא 'איש אחד', מי שמצטל דעתו
ורצונו לה', ואין לפניו שום רצון אלא
להתאחד עם רצון ה', ומה שה' רוצה
זהו גם רצונו. אנשים כאלו לא יעשו
חשבונות לעצמם אלא להשלים שליחות
ה' בשלימותם. אמנם אף כי צאמת
מתחלה היו כולם אנשים כשרים, אבל
בסופו וישאווהו צמוט 'צשנים' (יג-ג),
היו שם כבר שני רצונות, כי לא רצו
צמה שה' רוצה עצורם, ונתמוטטו
והיו לשנים.

ולא נשארו אלא יהושע וכלב שמילאו
אחרי ה', אין להם שום רצון
אלא לעשות רצון אלקי חפצתי. ולכן
אמרו לישראל, אם חפץ בנו ה' והציא
אותנו אל הארץ, אם החפץ והרצון
בנו יהיה רק ה', לעשות רצונו, אז

ובזה נצא אל המכוון, כי צודאי אין ספק שאשרי מי שעמלו בתורה, וזוכה להיות איש תם ויושב אהלים, לישב בתוך ד' אמות של הלכה, ויש להאדם לעשות כל ההטדקאות להגיע ידי מדה זו. אמנם אם אחר כל זה לא עלתה צידו כן להיות יושב אהלים, אלא 'מהלך בדרך ושוניה', יונא לעבודתו יום ביומו, ושוניה על הדרך, ושוניה אחר כך בצואו לציתו בקביעת עתים לתורה, ומתאונן על מנצבו, ולא מונא מנוחה בנפשו, ואומר מה נאה אילן זה, התורה שהיא העץ חיים, ומה נאה ניר זה, לחרוש בסוגיות הש"ס, ומתאווה לעבודה שאין צידו לעשות, ולא מרוצה בגזירת הצורא עליו, מעלה עליו הכתוב כאלו מתחייב בנפשו, פרשה זו של המרגלים, שלא השלימו בגזירת הצורא ליכנס לארץ ישראל, ולעבוד את ה' בעניני גשמיים, אלא רצו אחרת, לישב במדבר בלי דאגת פרנסה ודירה ולבושים, ועל ידי זה דיצרו קרה על ארץ ישראל, כי טוב יותר לחיות במדבר חיי רוחניים לצד, וראו מה עלתה להם, פרשה זו מחייב המהלך בדרך פרנסתו ואומר מה נאה אילן זה, אלא יש לו להשתדל לעבוד את ה' במה שנגזר עליו.

וזדו ההמשך של המשנה הקודמת, תן לו משלו, לא מבקשים ממך

ולכן אחר פרשת המרגלים נאמר להם פרשת חלה, דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם, בצואכם אל הארץ אשר אני מביא אתכם שמה, והיה צאכלכם מלחם הארץ תרימו תרומה לה' (טו-יח), והוא כי המרגלים חשבו שעיקר עבודת האדם הוא רק בדברים רוחניים, אכילת מן לחם שמלאכי השרת אוכלים, ובלי שום טיירדות גשמיים. אבל באמת לא כן הוא, זהו עבודת מלאכים בשמי שמים, ולעומת זה האדם נצרא להשתמש בדברים גשמיים ולהעלותם לשמים, בכל דרכיך דעהו, לכיין בכל דבר גשמי להעלותו לכבוד ה'. ובצואכם אל הארץ, והיה צאכלכם מלחם הארץ, תרימו אותם בהרמה לה'.

ולא רק שמעלים צוה את הדבר הגשמי, אלא ישראל בעבודתם נוטנין כח בפמליא של מעלה (איכ"ר א-ג), תנו עוז לאלקים (תהלים סח-לה), ותרימו תרומה לה', גם את ה' כביכול אתם יכולים להרים בעבודת הדברים הגשמיים, כל כך גדול הוא עבודת האדם בעניני ארניים. ואמר והיה צאכלכם מלחם הארץ, אין והיה אלא לשון שמחה (ויק"ר יא-י), כי יש שמחה בעליונים כאשר מהפך האדם דבר גשמי לרוחני, יותר מעבודת המלאכים בדברים שהם רוחניים מלד עמנם.

ויהוה על דרך שאמר הרה"ק רבי זושא זי"ע, כי לא מפחד שינטרך ליתן דין וחשבון על מה שלא היה כהאבות והתנאים והאמוראים, כי איש פשוט כמו זושא לא יוכל להיות כמותם, אבל יתצעו ממני זושא למה לא היית זושא, מה שכן היה צידך לעשות, למה לא ניללת זאת עד גבול האחרון. - כן יזכנו ה' לעבוד את ה' מתוך שמחה וטוב לבב, עדי נזכה לראות זישועתן של ישראל צביאת בן דוד צב"א.

שתתן לה' ממה שלא נתן לך, אם לא הנחיל לך ה' אלקיך הכשרונות והמכשירים לעבודה שאתה מתאוה לה, אז אין זה מתפקידך, אלא תן לו משלך, מה שכן נתן לך, בזה תשתדל ליתן לה' כל מה שזיכלתך. וכן צדוד הוא אומר כי ממך הכל, הכל נגזר כבר מתחלה בשמים, והנה צאתי לעולם, מאז מגילת ספר כתוב עלי, התפקיד מה שמתבקש ממני, ומידך נתנו לך.

בסעודה שלישית פרשת שלח תשי"ע לפ"ק
בעיר מאנסי יצ"ו

וימלא את לבו אחרי, וזה מקרא קצר ע"כ. ויש להבין למה צאמת קיצר כאן הכתוב בזה. וגם להבין מה שאמר עקב היתה רוח 'אחרת' עמו, ולא אמר רוח 'אחר' עמו. ועיין בספר אלופי יהודה מה שכתב בזה, ועל פי דרכו ארחיב את הדברים.

הן ידוע מה שאמר הרה"ק בעל ישמח משה זי"ל, בשעה שנסע פעם ראשונה לקבל פני רבו הרה"ק החוזה מלובלין זי"ל, שהתפלל אל ה', הרי אמרו חז"ל הבא לטהר מסייעין אותו (שבת קד.). למה לא אמרו

ויקרא משה להושע בן נון יהושע (יג-טו). וברש"י התפלל עליו י-ה יושיעך מעצת מרגלים (סוטה לד): ע"כ. ויש להבין למה הוסיף לו את יו"ד דייקא. - ובתרגום יונתן וכדי חמי משה ענותנותיה קרא משה להושע בן נון יהושע ע"כ. ויש להבין מהו השייכות של ענותנותו לשינוי שמו יהושע.

ולא ה"ן צפרשה, ועצדי כלב עקב היתה רוח אחרת עמו וימלא אחרי, והציאותיו אל הארץ אשר צא שמה (יד-כד). וברש"י וימלא אחרי,

קנה, הם המעוררים אותו ואומרים לו
לך גמור ע"ש.

ובבזו כן היה בהמרגלים, כמבואר
בכתבי האר"ז"ל (הוצא צילקוט
ראובני) שנתעבר בה"צ נשיאים נשמות
הי"צ שצטוי י-ה, כדי לסייע אותם
שלא יכשלו. ולכן אמר יוסף להשטנים,
מרגלים אתם (בראשית מז-ד), שהמה
יהיו צכניסת הארץ בהמרגלים. והנה
נשיא שבט לוי לא הלך עמם, כי לא
היה ללוי חלק ונחלה בארץ. ולעומת
זה שבט יוסף נחלק לשנים, אפרים
ומנשה, ונתעבר נשמת יוסף עם נשיא
שבט מנשה, ולכן נאמר בו למטה
יוסף למטה מנשה (יג-יא), ואם כן
יהושע שהיה ממטה אפרים לא נשאר
לו עיבור נשמה מיוסף, כי נתעבר
במנשה, לכן התפלל עליו משה
שיתעבר בו נשמת לוי, והו סוד
ויקרא משה להושע בן נון יהושע
ע"כ. ונראה הכוונה בקיום דבריו, כי
ויקרא משה הר"ת בגמטריא לוי.

ובישער הגלגולים להאר"י כתב,
דנשמת אפרים בן יוסף
נתעברה ביהושע, ואינו מזכיר לוי כלל.
וכתב בנחל קדומים להחיד"א דאפשר
דבתחלה בא ליהושע נשמת אפרים,
ויען כי אפרים אינו בגדר ושקל בני
יעקב ממש, ונמצא מצד זה קצת

'מסייע' לשון יחיד, דהיה משמע אז
שהש"ת לצדו מסייע, ואמרו 'מסייעין'
בלשון רבים, כי לדיקי הדור גם כן
מסייעין, ואתה יודע מחשבותי ועומק
לבי כי רצוני להתקרב, על כן גם
אותו לדיק יסייע לי להעמידני על
האמת (הוצא צייטצ פנים מאמר יפה
לעיינים אות ח').

ואמרו עוד צוהר הק' (זו"ח
בראשית יד.) בא

ליטהר מסייעין אותו, מאי סיוע יהצין
ליה, אלא ההוא נשמתא קדישא למהוי
ליה סמיך דיהצין ליה לסייע ליה
בעלמא דין וכו' ע"ש. וכן אמרו שם
(נח סג.) אתא בר נש לאתדכאה
מסייעין ליה בנשמתא קדישא ודכאין
ליה ומקדשין ליה ואיקרי קדוש וכו'
ע"ש. וכתב בספה"ק תפארת שלמה
(ר"פ יח) שנודע בספרים כי יש אשר
האדם זוכה לנשמה גבוה מאוד מיד
בשעת תולדתו, ויש אשר אחר כך על
ידי עשיית איזה מצוה בכוונה טובה,
מתעבר ונדבק בו נשמה גבוה, ובו
מוסיף כח וחיל בעבודת הצורה, כי
המה עומדים בעזרו. והו הבא לטהר
מסייעין אותו, פי' הנשמות האלו
מסייעין אותו לעבודת הצורה. וכן
אמרו (ירושלמי פסחים ו-ה) המתחיל
במצוה אומרים לו גמור, מי הוא
האומר לו, אך הנשמות האלו אשר

והנה דרכו של עניו הוא לבטל דעתו נגד דעת אחרים, ומכל שכן נגד נשיאים אנשי שם. ומה גם שכבר התנבאו אלדד ומידד, משה מת ויהושע מכניס, הרי יתלוונו ממנו שלכבוד עצמו הוא דורש, שרונה למלא מקומו של משה להיות האיש על העדה, ולא יוכל להיות יהושע תקיף בדעתו, ויכנע תחת דעת המרגלים. לכן התפלל עליו משה שיתעבר בו נשמת לוי, כי על שבט לוי נאמר, האומר לאציו ולאמו לא ראיטיו, ואת אחיו לא הכיר, ואת בניו לא ידע (דברים לג-ט), שהיו גבורי רוח לעשות רצון קונס צלי שום נגיעות ופניות, והוא יעמוד לימינו לסייעו להיות תקיף בדעתו, ולהכריז מי לה' אלי, כמו שעשו בעת חטא העגל.

ואיתא במדרש (צ"ר ע-ז) כותי אחד שאל את רבי מאיר, אמר לו אין אתם אומרים יעקב אמיתי דכתיב (מכה ז-כ) תתן אמת ליעקב, אמר לו הין, אמר לו ולא כך אמר וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך (בראשית כח-כג), אמר לו הין, אמר לו הפריש שבטו של לוי אחד מעשרה למה לא הפריש אחד מי' לשנים שבטים אחרים, אמר לו וכי י"ב הן, והלא י"ד הן, אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהיו לי (שם מח-ה), אמר לו כל שכן

חסרון ליהושע משאר הנשיאים, על כן התפלל עליו משה שנשמת לוי תבא אליו נוסף על נשמת אפרים עכ"ד. (ועיין עוד במאור ושמש ריש פרשתינו).

וייש' לומר עוד, דאיתא בגמרא (סוטה לה) ויהס כלב את העם אל משה (יג-ג), פתח יהושע דקא משתעי, אמרי ליה דין ראש קטיעה ימלל. אמר כלב אי משתעינא, אמרי צי מילתא וחסמין לי [משחקין אותי], אמר להן וכי זו כלבד עשה לנו בן עמרם, סברי בגנותיה קא משתעי, אישחוקו, אמר להו הוציאנו ממזרים וכו' ע"כ. ופירש רש"י שקראו ליהושע ראש קטיעה, שאמרו מי שאין לו בניס ליטול חלק בארץ הוא ידבר בפנינו ע"כ. ויש לומר עוד, בהיות שאלדד ומידד היו מתנבאים במחנה (יא-כז), ואמרו משה מת ויהושע מכניס את ישראל לארץ (רש"י שם). אם כן משה הוא ראש קטיעה, ויהושע עומד במקומו להיות המנהיג תחתיו. ועל כן אמרו המרגלים שאין ליתן אומן בדבריו של יהושע שטובה הארץ, כי לטובת עצמו הוא דורש, שיראו ישראל ליכנס לארץ, וממילא יתעלה הוא להיות מנהיגן של ישראל. והו שאמרו דין ראש קטיעה, יהושע הוא הממלא מקום של הראש קטיעה, שמשה מת ויהושע מכניס, ולכן מדבר בשבח הארץ.

יקרא לך זרע, הכלל ישראל ימח ממנו, והיה לו נגיעה עמומה שלא לעשות רצון אברהם ולהכשיל שליחותו. על כן כדי לחזק את עצמו שיוכל להתגבר על רצונותיו, אמר עבד אברהם אנכי, אני לעצמי אינו מציאות כלל, אני בטל ומבוטל כולו לאדוני אברהם, ואשתדל לעשות שליחותי באמונה. — והקצ"ה שילם לו שכרו, כדאיתא במדרש רבה (ס-י) א"ר יוסי בר דוסא כנען הוא אליעזר, ועל ידי ששרת אותו נדיק באמונה יא מכלל ארור לכלל צרוך, ויאמר בוא צרוך ה' ע"כ. שבשביל שעמד בנסיון, וסילק נגיעותיו העצמיים לשרת אותו נדיק באמונה, זכה להשתנות מארור לצרוך. (עיין שמן ראש ח"י פ' חיי קנא). ומדה זו של אליעזר סייע לכלב, שלא יביט על שום נגיעה, אלא להיות שליח נאמן לשולחיו לסייעם לבוא אל הארץ.

ובהיות כי צרא כרעא דאצוה, הרי צרא מזכה אצא (סנהדרין קד.). וצנו של כלב היה חור, וכמו שנאמר (דברי הימים א ג-יט) ויקח לו כלב את אפרת, ותלד לו את חור, ואפרת זו מרים (סוטה יא:), וכמבואר ברש"י (שמות כד-יד). והרי חור היה מוסר נפשו לה' בעשיית העגל, שהיה מוכיחם והרגוהו, וכמו שדרשו (ויק"ר יג-ג) וירא אהרן ויבן מזבח לפניו

אוספתא מיה אוסיף קמחא, אמר לו אין את מודה לי שהם ארבע אמהות, אמר לו הין, אמר לו נא מהם ד' בכורות לד' אמהות, הבכור קודש ואין קודש מוציא קודש, אמר לו אשריך ואשרי אומתך שאת שרוי בתוכה ע"כ. הרי לנו כי לוי הוא המעשר מכל שבטי י"ה. ולכן כאשר התפלל משה שיתוסף נשמת לוי ליהושע, הוסיף לו אות יו"ד, כי לוי הוא המעשר מצניו של יעקב, והוא הוא העשירי קודש לה', ונפש חיה הוא שמו, והיה בשמו של יהושע כח נשמת לוי, וזוה ינלל מעצת המרגלים.

והנה בכלב נשיא שבט יהודה נתעבר צו נשמת יהודה לסייעו בשליחותו. ואיתא שם בדברי האר"י שהיה גלגולו של אליעזר עבד אברהם ע"ש. והענין הוא, כי מצינו באליעזר שהתחיל ראשית דבריו בצית בתואל, ויאמר עבד אברהם אנכי (בראשית כד-לד), וביארנו במקום אחר כי אליעזר היה לו נסיון גדול בשידוך זה, בת היתה לו לאליעזר, והיה מחזר למנאח עליה שיאמר לו אברהם לפנות אליו להשיאו בתו, ואמר אלי לא תלך האשה (כד-לט), אלי כתיב (רש"י סס). שידוך הגון כזה לא נמצא עוד אחד בעולם דוגמתו, בן אברהם, עולה תמימה לה', שהצטייח ה' כי ציחק

קלה). ואמר הכתוב (משלי יד-ה) חכמת נשים צנתה ציתה, ואולת צידה תהרסנה. ודרשו במדרש (במדבר יח-כ) חכמות נשים צנתה ציתה, זו אשתו של און שהגילתו מעדת קרת, ואולת צידה תהרסנה, זו אשתו של קרת, שהיא הסיחו לחלוק על משה (סנהדרין קי).

ובבזו כן היה בכלל שנשא את מרים, אחות משה ואהרן, ואמרו חז"ל (סוטה יב). וכלל צן חזרון הוליד את עוזבה אשה, ואלה צנייה ישר ושוצב וארדון (דברי הימים א ג-יח), עוזבה זו מרים, שהכל עוזבה מתחלתה [מתחלה חולנית היתה, ועוזבה כל בחורי ישראל מלישא אותה]. ופריך הוליד, והלא מנסיב הוה נסיב לה, אמר רבי יוחנן כל הנושא אשה לשם שמים [שצדק כלל באחיה אהרן ומשה, וראה אותם נדיקים, ורוב צנים דומים לאחי האם], מעלה עליו הכתוב כאלו ילדה, ואלה צנייה, אל תקרי צנייה אלא צונייה [אלו שמות צעלה שבגאולה], ישר שיישר את עצמו [מלטעות אחר טעות המרגלים], ושוצב ששיצב את יצרו [שמרד בעצת מרגלים], וארדון שרדה את יצרו [שהיה מקיחו לטעות עמהם] ע"כ. ואותה נדיקת מרים עמדה לו לנדו לסייעהו שלא יכשל בעצת המרגלים. ועל זה אמר, ואלה צנייה, תולדותיהן של נדיקים מעשים טובים (רש"י

שמות לב-ה), ראה חור צן אחותו שהרגוהו, ויצן מזכות לפניו ע"ש. וגם כמו סייע לאציו כלל שיעמוד בצדקו.

וזדהו הרמו בקרא, 'ועצדי כלל', שהיה צו נשמת אליעזר 'עצד' אצרהם, עקב היתה 'רוח', אותיות חו"ר, אחרת רומזת לעוד נשמה אחרת היינו יהודה כמו בכל שאר הנשיאים, וימלא אחר"י, שמילא תיבת אחר"י, להיות צו רוח אליעזר י"הודה ח'ור, ובכחם זכה באמת למלא גם לצו אחרי ה'.

גם יש לומר, כי אמרו חז"ל (יבמות סג). אעשה לו עזר כנגדו (בראשית ג-יח), זכה עוזרתו ע"ש. והאשה היא עזר לבעלה, לא רק בעניני גשמיים, אדם מביא חטים וכי חטים כוסם וכו', נמנחת מאירה עיניו ומעמידתו על רגליו (שם), אלא גם בעניני רוחניים אשה יראת ה' מסייעהו לעבודת ה'. ואיתא במדרש (צ"ר י"ז) מעשה בחסיד אחד שהיה נשוי לחסידה אחת ולא העמידו צנים זה מזה, אמרו אין לנו מועילים להקצ"ה כלום, עמדו וגרשו זה את זה. הלך זה ונשא רשעה אחת ועשתה אותו רשע, הלכה זאת ונשאת לרשע אחד ועשתה אותו נדיק הוי שהכלל מן האשה ע"כ. (ועיין בספר חסידים סימן

בראשית ו-ט), שבנאה את בעלה שיוכל להיות ישר ושובב וארדון.

וזדהו שרימו הכתוב, ועבדי כלב עקב היתה רוח 'אחרת' עמו, היינו רוחו של אשתו מרים, היתה עמו לעודדו ולחזקו, ולכן מילא אחרי. ואם כן היה לו סיוע לכלב מכמה נדדים, גלגולו של אליעזר, נשמת יהודה שורש שבטו, כח אשתו מרים, ולדקת בנו חור, ברא מזכה אבא. — ויש לרמוז דעל זה אמר הכתוב, הנה מה טוב ומה נעים שבת אחיים גם יחד, אחיים נוטריקון א'ליעזר ח'ור י'הודה מ'רים, וזכותם של כל אלו ביחד נתיישבו ונתקצבו אלל כלב, וסייעו לו לעמוד בדקתו, ומה טוב ומה נעים שבת אחיים גם יחד.

ובעצם הדבר, הרבה חזרותה עושה, והולך את חכמים יחכם (משלי יג-ט), מי שהוא מסובב תמיד עם חזרותה של יראי ה', זה משפיע מאד על האדם שלא יסיר מדרכי ה', ונותן לו כח ועוז לעמוד איתן ביראתו של מקום. — וכלב היה מסובב ממשפחה של אנשי מעלה ביתר שאת מכל בני דורו, אשתו היתה מרים הנביאה שניבא עוד במנאים קודם לידת משה, עתידה אמי שתלד בן שיושיע את ישראל (מגילה יד.), אחי אשתו היו משה ואהרן,

בנו לדיק חור, אחיו מאמו היה עתניאל בן קנו, וכמו שנאמר (שופטים ג-ט) עתניאל בן קנו אחי כלב (עיין סוטה יא:), אשר היה גדול מאד בתורה, וכמאמרם (תמורה טו.) חלף ושבע מאות, קלות ותמורות וגזירות שוות ודקדוקי סופרים, נשכחו צימי אבנו של משה, והחזירן עתניאל בן קנו מתוך פלפולו ע"ש. וחזרותא כזו הועיל לו לכלב למלא אחרי ה'. והם נרמזים בקרא זו, ועבדי כלב עק"ב היתה ר"ח אחרת עמו, עק"ב ר"ת ע'תניאל ב'ן ק'נו, ר"ח אותיות חו"ר, לכן מילא אחרי.

וזדה מוסר השכל, איך יש לדקדק לחזור בנישואין אחר אשה הגונה צמעשים, כי חכמת נשים בנתה ביתה, ומרים אם כי היתה עוזבה וחללה, נשאה כלב, כדי להיות לה בנים טובים כמו שהיה לו אחר כך ממנה חור, ובסופו היא בנאה אותו שלא נכשל בעצת המרגלים. ויש לכל אדם להחשיב את אשתו כאשר היא ירא את ה', ואשה טובה לא נמדדת ממעלותיה הגשמיים, אלא להכיר לה טובה עבור המעלות הרוחניים, שמחזקת ומעודדת אותו להיות עובד ה'. וידוע מה שסיפרו חז"ל (יבמות סג:) דרבי חייל הוה קא מצערא ליה דביתהו, כי הוה משכח מידי [דבר הראוי לה] צייר ליה בסודריה ומייתי לה. אמר ליה רב

והמעם כי רק יהושע וכלב עמדו
 בנסיון, הגם ששאר
 המרגלים היה להם גם כן סיוע
 מנשמות השבטים שנחעזרו עמהם,
 נראה כי גדול כח התפלה שעושה
 רושם עז להיות להאדם סייעתא
 דשמיא. ויהושע הרי התפלל עליו משה
 י"ה יושיעך, ותפלה זו עשתה רושם,
 וכמו כן כלב הלך לבדו להשתטח על
 קברי אבות ולהתפלל שלא יהא ניסת
 לחבריו להיות צענתם, וכמו שנאמר
 (יג-כב), ויבא עד חברון (סוטה לד:).
 ועל כן כח התפלה עמדה להם שלא
 נכשלו בשליחותם.

והא קא מצערא ליה למר. אמר לו
 דיינו שמגדלות בנינו, ומנילות אותנו
 מן החטא [הרהור עבירה] ע"כ. -
 ואולי על זה התפלל משה על יהושע,
 י-ה יושיעך מעצת מרגלים, כי אמרו
 חז"ל (סוטה יז.) איש ואשה זכו שכינה
 שרויה ציניהם, שהרי חלק ה' שמו
 ושיכנו ציניהם, יו"ד באיש וה"א באשה
 ע"ש. וכאשר זכה שנעשה לו עזר אז
 יש ציניהם שם י"ה, והתפלל עליו
 משה י"ה יושיעך מעצות מרגלים,
 שיזכה לחכמת נשים בנתה ביתה, ואז
 יהיו זכו שכינה שרויה ציניהם, שישתלצ
 אללם שם י"ה.

לעילוי נשמת

מרת מרים ב'ר חיים יאיר הכהן ע"ה

נפמרה א' תמוז תשס"ב לפ"ק

ת.נ.צ.ב.ה.

הנוצח ע"י נכדה

מוה"ר ר' יואל ניימאן הי"ו

נתנדב ע"י ידידינו

מוה"ר ר' אברהם אויש הי"ו

לרגל השמחה השרויה במעונו

בהולדת הנכד אצל בנו ר' פנחס הי"ו למו"ט

נתנדב ע"י ידידינו

מוה"ר ר' ישראל שמעון הי"ו

לרגל השמחה השרויה במעונו

באירוסיו בנו ואירוסיו בתו למזל טוב

נתנדב ע"י ידידינו

מוה"ר ר' יוסף לינק הי"ו

לרגל השמחה השרויה במעונו

בנישואיו בנו החתן אברהם משה גי"ו למו"ט

נתנדב ע"י ידידינו

מוה"ר ר' אברהם שמואל וויינבערגער הי"ו

לרגל השמחה השרויה במעונו

בהולדת בנו למזל טוב

נתנדב ע"י ידידינו

מוה"ר ר' אשר כהנא הי"ו

לרגל השמחה השרויה במעונו

בהולדת בנו למזל טוב

הרוצה לנדב להוצאת הגליון יפנה

להר"ר יואל ברא"ש פייערווערקער הי"ו

718.387.5770